

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

*4^Η ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
Για το έτος 2023*

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	3
2. Τα ΚΕΜ με μια ματιά.....	3
3. Η λειτουργία των ΚΕΜ κατά το έτος 2023.....	4
3.1 Στελέχωση των ΚΕΜ.....	4
3.2 Η Διαπολιτισμική Μεσολάβηση στα ΚΕΜ.....	6
3.3 Βασικές προκλήσεις των ΚΕΜ.....	8
3.4 Παρεχόμενες υπηρεσίες των ΚΕΜ.....	8
3.6 Δράσεις κοινωνικής ένταξης.....	10
4. Αντί Επιλόγου.....	12
5. Παράρτημα Α.....	14
Νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των ΚΕΜ.....	14
6. Παράρτημα Β - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ για το έτος 2023.....	17

Η επεξεργασία των στοιχείων και η σύνταξη της παρούσας Έκθεσης πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Διαπολιτισμικότητας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και συγκεκριμένα από την Φανή Κεραμίδα και τον Γαβριήλ Γαβρηλίδη.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε με σκοπό να αποτυπωθεί η εικόνα της λειτουργίας των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) κατά το έτος 2023. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης (ΔΚΕ) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ως υπεύθυνη για την εύρυθμη λειτουργία των δομών ένταξης πολιτών τρίτων χωρών σε τοπικό επίπεδο, παρακολουθεί τη λειτουργία των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών, συνεργαζόμενη με τις αρμόδιες για την εποπτεία και χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινότητας υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογενείας. Ήδη από την έναρξη λειτουργίας των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών, η ΔΚΕ συνεργάζεται, παρακολουθεί και υποστηρίζει τη λειτουργία των εν λόγω δομών μέσω σχετικού ερωτηματολογίου, τηλεφωνικής επικοινωνίας, αλλά και ενεργειών στις οποίες συμμετέχουν όλα τα ΚΕΜ, με πιο πρόσφατη την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2024 (08/03/24) με κύριο θέμα την ενταξιακή στρατηγική του ΥΜΑ και τις δομές ένταξης μεταναστών και προσφύγων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά την οποία έγινε παρουσίαση της ίδρυσης και λειτουργίας των ΚΕΜ.

Προκειμένου να επικαιροποιηθεί η έκθεση του 2022 αναφορικά με τη λειτουργία των ΚΕΜ, η ΔΚΕ συνέταξε και προώθησε σχετικό ερωτηματολόγιο (βλ. Παράρτημα της παρούσας Έκθεσης) στα έντεκα (11) Κέντρα Ένταξης Μεταναστών που λειτουργούν σε έντεκα (11) Δήμους και στη συνέχεια επεξεργάστηκε τις σχετικές πληροφορίες. Αποτέλεσμα αυτής της επεξεργασίας αποτελεί η παρούσα Έκθεση, που αφορά τη λειτουργία των ΚΕΜ κατά το έτος 2023.

Σε αυτό το σημείο θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαιτέρως τα στελέχη των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών, καθώς και τους αρμόδιους υπαλλήλους των εν λόγω Δήμων για την καθοριστική συμβολή τους, για το έργο που παρέχουν και την άψογη συνεργασία τους ως προς την παροχή στοιχείων και πληροφοριών.

2. Τα ΚΕΜ με μια ματιά

Τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών είναι ένας σημαντικός θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς αποτελούν το τοπικό σημείο αναφοράς για την ενημέρωση, εξυπηρέτηση και δικτύωση του μεταναστευτικού/προσφυγικού πληθυσμού του Δήμου με άλλες κοινωνικές, και όχι μόνο, υπηρεσίες και προγράμματα. Οι εν λόγω δομές αποτελούν Παραρτήματα των Κέντρων Κοινότητας των Δήμων τα οποία συμβάλουν στην πρόσβαση στα βασικά αγαθά και παρέχουν πολλές υπηρεσίες κάτω από την ίδια στέγη, όπως: ενημέρωση, υποστήριξη, συμβουλευτική και παραπομπή του μεταναστευτικού/προσφυγικού πληθυσμού για την εξυπηρέτηση διαφόρων αιτημάτων. Επιπλέον, υλοποιούν δράσεις ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης όπως: α) μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες και μετανάστριες, αιτούντες/αιτούσες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας, β) διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση στη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών και γ) δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης των μεταναστών/ριων και δικαιούχων/αιτούντων διεθνούς προστασίας στην αγορά εργασίας.

Τα έντεκα (11) ΚΕΜ που ιδρύθηκαν σε έντεκα (11) Δήμους της χώρας, συγκεκριμένα σε **Αθήνα, Ανδραβίδα-Κυλλήνη, Ηράκλειο, Θήβα, Θεσσαλονίκη, Καλλιθέα, Κορδελιό-Εύοσμος, Λαμία, Μυτιλήνη, Πειραιά**, και **Τρίκαλα**, απευθύνονται στους νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων και αιτούντων διεθνούς και προσωρινής προστασίας. Από

την έναρξη λειτουργίας τους (κάποια ξεκίνησαν το τέλος του 2017, και τα περισσότερα από το 2018 και μετά) έως και το έτος 2023, έχουν εξυπηρετηθεί από τα ΚΕΜ περίπου **42.000 μοναδικοί ωφελούμενοι**, ενώ κατά μέσο όρο εξυπηρετούνται περίπου **είκοσι δύο (22) άτομα/ΚΕΜ την ημέρα**.

Τα ΚΕΜ χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Το ενδεικτικό κόστος και οι προδιαγραφές λειτουργίας των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών προβλέφθηκαν αρχικά στον Οδηγό Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, που εκδόθηκε το 2016 κατόπιν συνεργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ) και της Μονάδας Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων. Ο εν λόγω Οδηγός επικαιροποιήθηκε το Μάιο 2023, θέτοντας νέες προδιαγραφές ως προς τη στελέχωση και γενικότερα τη λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας.

Λόγω της σημαντικής συμβολής των ΚΕΜ στην προώθηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου έχει προτείνει τη γεωγραφική επέκταση των εν λόγω δομών, αλλά και την ενίσχυσή τους με επιπλέον υπηρεσίες, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2021-2027 (βλ. ενότητα «Ενίσχυση και επέκταση των ΚΕΜ την περίοδο 2021-2027» της παρούσας Έκθεσης). Η νέα ΚΥΑ για τη λειτουργία των ΚΕΜ και ο νέος Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, αναφέρονται κατωτέρω στην ενότητα Νομοθετικό Πλαίσιο. ³

3. Η λειτουργία των ΚΕΜ κατά το έτος 2023

3.1 Στελέχωση των ΚΕΜ

Σύμφωνα με τον ισχύοντα κατά το έτος αναφοράς (2023) *Οδηγό Εφαρμογής και Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας*, τα Κέντρα Κοινότητας που διαθέτουν Παράρτημα ΚΕΜ σε περιοχές με υψηλή συγκέντρωση μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας **στελεχώνονται κατ' ελάχιστον** από:

- Κοινωνικό Λειτουργό
- Διαπολιτισμικό/η Μεσολαβητής/τρια
- Νομικό
- Ψυχολόγο
- Διοικητικό υπάλληλο

Σημειώνεται ότι οι τρεις τελευταίες ειδικότητες (Νομικός, Ψυχολόγος, Διοικητικός υπάλληλος) απασχολούνται με μερική ή πλήρη απασχόληση ανάλογα με τον διαθέσιμο π/υ και τη στελέχωση της κεντρικής δομής.

Η στελέχωση για τις βασικές ειδικότητες πραγματοποιείται με προκηρύξεις που εκδίδουν οι Δήμοι, για την πρόσληψη του προσωπικού των ΚΕΜ με Συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου διάρκειας ενός (1) έτους, με δυνατότητα ανανέωσης.

Κάθε ΚΚ/ΚΕΜ δύναται να έχει παραπάνω από ένα άτομο ανά ειδικότητα, ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής λειτουργίας. Το ΚΚ/ΚΕΜ δύναται και μετά την έναρξη λειτουργίας του να προβεί σε πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, προκειμένου να επιτελέσει με το πλέον βέλτιστο τρόπο τους σκοπούς του και να αντιμετωπίσει τις τυχόν αυξημένες ανάγκες του, όπως η παροχή ολοκληρωμένης φροντίδας σε παιδιά, οικογένειες και ηλικιωμένους, η ενισχυμένη στήριξη σε Ρομά και νόμιμα διαμένοντες μετανάστες, αιτούντες/δικαιούχους διεθνούς και προσωρινής προστασίας ή

άλλες. Επιπρόσθετα, το Κέντρο Κοινότητας δύναται να συνάψει συμβάσεις εργασίας ΙΔΟΧ ή σύμβαση έργου ή κατ' αποκοπή παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών για νομικές συμβουλές, υπηρεσίες οικονομικής και φορολογικής διαχείρισης, υπηρεσίες υγείας, υπηρεσίες και προγράμματα για νόμιμα διαμένοντες μετανάστες, αιτούντες/δικαιούχους διεθνούς και προσωρινής προστασίας. Επίσης, το Κέντρο Κοινότητας δύναται με τον ίδιο τρόπο να απασχολήσει βοηθητικό προσωπικό, ή να συνάψει συμβάσεις για την εξασφάλιση της φύλαξης, της ασφάλειας, της καθαριότητας κλπ, ανάλογα με τις ανάγκες του Κέντρου, με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ (Κλάδου ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ή ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ή/και ΚΛΑΔΟΥ ΔΕ ΦΥΛΑΚΩΝ ή/και ΚΛΑΔΟΥ ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ) ή σύμβαση έργου.

Στις περιπτώσεις προσλήψεων, το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου και ειδικότερα του Ν.4765/2021 ως ισχύει, για τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του.

Σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν κατά την περίοδο Μάρτιος – Απρίλιος 2024, περισσότερα από τα μισά ΚΕΜ (6 στα 11), έχουν **καταφέρει να στελεχώσουν τη δομή τους** με όλες τις ειδικότητες, δηλαδή με Κοινωνικό Λειτουργό, Ψυχολόγο, Νομικό και Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή. Πρόκειται για τα ΚΕΜ της **Αθήνας**, της **Ανδραβίδας-Κυλλήνης**, του **Ηρακλείου**, της **Θεσσαλονίκης**, του **Κορδελιού-Ευόσμου** και των **Τρικκαίων**.

Σημειώνεται ότι μερικά ΚΕΜ καλύπτουν κάποια από τα κενά τους μέσω άλλης υπηρεσίας/φορέα ή ενισχύουν τις υπηρεσίες τους μέσω συνεργασιών με άλλους φορείς. Για παράδειγμα, ως προς την ειδικότητα του Διαπολιτισμικού Μεσολαβητή, σε Κέντρα Κοινότητας και ΚΕΜ καλύπτεται η σχετική πρόσληψη από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), μέσω σχετικού συγχρηματοδοτούμενου από τα ΠΕΠ έργου.

Στελέχωση ΚΕΜ (μέσω προκήρυξης των Δήμων και ΕΕΤΑΑ)	Ποσοστό (επί του συνολικού αριθμού των ΚΕΜ)
Στελεχωμένο με όλες τις ειδικότητες	54%
<i>Αθήνα, Ανδραβίδα-Κυλλήνη, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Κορδελιό-Ευόσμος, Τρίκαλα</i>	
Δεν έχουν Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή	9%
<i>Μυτιλήνη</i>	
Δεν έχουν Νομικό	27%
<i>Θήβα, Καλλιθέα, Πειραιάς</i>	

Δεν έχουν Ψυχολόγο	27%
<i>Λαμία, Μυτιλήνη, Πειραιάς</i>	
Σημαντικά υποστελεχωμένο (λειτουργεί μόνο με 1 ειδικότητα)	0%

Όπως είχε διαφανεί και κατά την προηγούμενη συλλογή στοιχείων (2018, 2019, 2021 και 2022), τα ΚΕΜ εξακολουθούν να παρουσιάζουν ελλείψεις ως προς τη στελέχωσή τους. Ωστόσο, η κατάσταση εμφανίζεται σαφώς βελτιωμένη, ενώ δεν υπάρχει κανένα ΚΕΜ που να λειτουργεί με μια μόνο ειδικότητα.

Σε ό,τι αφορά τους **λόγους μη κάλυψης των θέσεων** στα πέντε (5) ΚΕΜ που εμφανίζουν έλλειψη μιας ή περισσότερων ειδικοτήτων, οι βασικότεροι λόγοι φαίνεται να είναι οι παραιτήσεις στελεχών που είχαν προσληφθεί, η μη προκήρυξη, η άγονη επαναπροκήρυξη ή η καθυστέρηση της προκήρυξης εν λόγω θέσης, και η μη κάλυψη των κριτηρίων του ΑΣΕΠ από υποψηφίους.

Λόγοι μη κάλυψης θέσεων	ΠΟΣΟΣΤΟ (επί των 5 ΚΕΜ που εμφανίζονται υποστελεχωμένα)
Παραίτηση προσληφθέντος	40%
<i>Καλλιθέα, Πειραιάς</i>	
Μη προκήρυξη, άγονη επαναπροκήρυξη ή καθυστέρηση προκήρυξης της θέσης	40%
<i>Λαμία, Μυτιλήνη</i>	
Μη κάλυψη των κριτηρίων του ΑΣΕΠ από υποψηφίους ή μη αποδοχή της θέσης	20%
<i>Θήβα</i>	

3.2 Η Διαπολιτισμική Μεσολάβηση στα ΚΕΜ

Σχεδόν το σύνολο των Διαπολιτισμικών Μεσολαβητών των ΚΕΜ έχουν ελληνική ιθαγένεια, ενώ σύμφωνα με τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο η γλώσσα διαμεσολάβησης που χρησιμοποιείται συχνότερα είναι η αραβική. Οι ΔΜ που απασχολούνται στα ΚΕΜ έχουν προσληφθεί είτε από το Δήμο ως προσωπικό του ΚΕΜ με προκήρυξη του Δήμου, είτε από την ΕΕΤΑΑ στο πλαίσιο του έργου «Ενίσχυση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε Κέντρα Κοινότητας και Κέντρα

Ένταξης Μεταναστών»¹ που υλοποιείται από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (ΕΕΤΑΑ ΑΕ). Όπως προκύπτει από τον πίνακα που ακολουθεί, στα αναφερόμενα σε αυτόν 11 ΚΕΜ της χώρας, 6 ΔΜ έχουν προσληφθεί από το Δήμο και 9 ΔΜ από την ΕΕΤΑΑ.

Απασχολούμενοι Διαπολιτισμικοί Μεσολαβητές ανά ΚΕΜ – έτος 2023						
A/A	ΚΕΜ	Συνολικός αριθμός ΔΜ ανά ΚΕΜ	Αριθμός προσληφθέντων από το Δήμο	Αριθμός προσληφθέντων από ΕΕΤΑΑ	Αριθμός ΔΜ που έχουν διατεθεί από άλλο φορέα	Γλώσσα Διαμεσολάβησης
1	Αθήνας	2	1	1	0	Ουρντού-Φαρσί
2	Ανδραβίδας	2	1	1	0	Μπενγκάλι, Φαρσί, Γαλλικά, Αγγλικά
3	Ηρακλείου	2	1	1	0	Αραβική, Ουρντού, Αγγλικά
4	Θεσσαλονίκης	3	1	2	0	Αραβική, περσικά
5	Θήβας	1	0	1	0	Ουρντού, Αραβική, Αγγλικά
6	Καλλιθέας	1	0	1	0	Αραβική, Αγγλικά
7	Κορδελιού-Ευόσμου	1	1	0	0	Αραβική
8	Λαμίας	1	1	0	0	Αραβική
9	Μυτιλήνη	0	0	0	0	–
10	Πειραιά	1	0	1	0	Φαρσί, Αραβική
11	Τρικκαίων	1	0	1	0	Ουρντού, Αραβική, Αγγλικά

1 Το έργο «Ενίσχυση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε Κέντρα Κοινότητας και Κέντρα Ένταξης Μεταναστών» αφορά την εκπαίδευση τριάντα τεσσάρων (34) Διαπολιτισμικών Μεσολαβητών (ΔΜ) και την τοποθέτησή τους σε Κέντρα Κοινότητας και Κέντρα Ένταξης Μεταναστών τριάντα δύο (32) Δήμων, σε οκτώ (8) Περιφέρειες της χώρας (Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης, Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και Στερεάς Ελλάδας). Το έργο υλοποιείται από την ΕΕΤΑΑ ΑΕ και χρηματοδοτείται από τα αντίστοιχα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

3.3 Βασικές προκλήσεις των ΚΕΜ

Η ανάγκη για στελεχιακή ενίσχυση των ΚΕΜ προκύπτει και από τις απαντήσεις στο ερώτημα αναφορικά με τα **βασικά προβλήματα του ΚΕΜ**, στις οποίες κυριάρχησαν η «έλλειψη διοικητικού υπάλληλου» και η «έλλειψη άλλων ειδικοτήτων ή άλλοι λόγοι» με ενδεικτικές τις ειδικότητες του εργασιακού συμβούλου, του εκπαιδευτικού-παιδαγωγού κ.α.

Βασικά Προβλήματα λειτουργίας (όπως δηλώθηκαν με βάση τα πιο σημαντικά για το κάθε ΚΕΜ)	ΠΟΣΟΣΤΟ (επί του συνολικού αριθμού των ΚΕΜ)
1-Έλλειψη διοικητικού υπάλληλου για τη συνολική διαχείριση/εξυπηρέτηση	82%
<i>Αθήνα, Ανδραβίδα, Ηράκλειο, Θήβα, Καλλιθέα, Κορδελιό, Λαμία, Πειραιάς, Τρίκαλα</i>	
2- Έλλειψη άλλων ειδικοτήτων ή άλλοι λόγοι	55%
<i>Αθήνα, Ανδραβίδα, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Κορδελιό, Πειραιάς</i>	
3- Υποστελέχωση	27%
<i>Λαμία, Μυτιλήνη, Πειραιάς</i>	
4-Ελλείψεις διερμηνείας/διαπολιτισμικής μεσολάβησης	18%
<i>Αθήνα, Ηράκλειο</i>	
5-Έλλειψη Υποδομών	18%
<i>Ανδραβίδα, Κορδελιό</i>	

Ακόμα και ΚΕΜ που φαίνεται να είναι πλήρως ή ικανοποιητικά στελεχωμένα, δηλώνεται ότι έχουν ανάγκη από επιπλέον προσωπικό, λόγω μεγάλου μεταναστευτικού πληθυσμού στην περιοχή και αυξημένου φόρτου εργασίας. Η έλλειψη διοικητικού υπάλληλου αναδεικνύεται ως το βασικότερο πρόβλημα και για αυτό το έτος αναφοράς..

3.4 Παρεχόμενες υπηρεσίες των ΚΕΜ

Τα ΚΕΜ παρέχουν υπηρεσίες γύρω από την ενημέρωση, εξυπηρέτηση, συμβουλευτική στήριξη και παραπομπή των πολιτών τρίτων χωρών σε κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα. Αναλυτικά οι άξονες λειτουργίας και οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατά το έτος 2023 περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής και Λειτουργίας των ΚΚ (2023).

Προκειμένου να διαπιστωθούν αφενός οι υπηρεσίες που παρέχονται, αλλά και το μέρος που αυτές καταλαμβάνουν στο σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, ζητήθηκε από τα ΚΕΜ να συμπληρώσουν τον αντίστοιχο πίνακα με κριτήριο τη συχνότητα παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών. Όπως είχε διαπιστωθεί και κατά την προηγούμενη χρονική περίοδο (2022), η κύρια

ενασχόληση των ΚΕΜ αφορά την διεκπεραίωση αιτημάτων για επιδοματικές παροχές (π.χ. Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης), καθώς το 100% των Δήμων επέλεξε την εν λόγω υπηρεσία ως την πρωταρχικά παρεχόμενη.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ που παρέχονται (με βάση τη συχνότητα παροχής τους)	ΠΟΣΟΣΤΟ (επί του συνολικού αριθμού των ΚΕΜ)
Λήψη και Διεκπεραίωση αιτημάτων για επιδοματικές παροχές (ΚΕΑ κτλ).	100%
Διαπολιτισμική μεσολάβηση/διερμηνεία	55%
Ενημέρωση και παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης	45%
Ενημέρωση και υποστήριξη για θέματα νόμιμης διαμονής (π.χ. έκδοση άδειας)	45%
Ανάπτυξη Δικτύων με φορείς και οργανώσεις.	45%
Ενημέρωση και παραπομπή σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης (π.χ. μαθήματα ελληνικών)	36%
Ενημέρωση και υποστήριξη για ζητήματα καθημερινής ζωής (πχ. Έκδοση ΑΜΚΑ, ΑΦΜ κλπ)	36%
Ενημέρωση και παραπομπή αιτημάτων στέγασης	27%
Ενημέρωση και παραπομπή αιτημάτων υλικής βοήθειας (π.χ τρόφιμα, ρούχα, φάρμακα)	18%
Νομική συνδρομή (π.χ. για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέματα οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, θέματα ίδρυσης συλλόγων/οργανώσεων).	18%

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4576/2020, τα Κέντρα Κοινότητας διασυνδέθηκαν λειτουργικά με τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Έτσι τα Κέντρα Κοινότητας, παράρτημα των οποίων είναι τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών, έχουν αναλάβει την εξυπηρέτηση των πολιτών για τα εξής τουλάχιστον επιδόματα: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, Επίδομα Στέγασης, Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων, Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής, Αναπηρικά Προνοιακά Επιδόματα, Επίδομα Στέγασης. Ως κοινωνικές δομές ο πληθυσμός, μεταναστευτικός και μη, απευθύνεται σε αυτές κυρίως για την κάλυψη βασικών αναγκών. Ως σημεία αναφοράς τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παραπέμπουν και να διασυνδέουν τους πολίτες με κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που παρέχονται στα γεωγραφικά όρια του Δήμου. Ειδικότερα στην περίπτωση των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών, οι

πολίτες τρίτων χωρών απευθύνονται στις εν λόγω δομές αφενός για την κάλυψη αυτών των αναγκών, αλλά και για την πληροφόρηση και λήψη συμβουλευτικής σε άμεσα ζητήματα που τους αφορούν, όπως τα θέματα νόμιμης διαμονής, έκδοσης απαραίτητων εγγράφων κλπ.

Επιπλέον, πέρα από τις ανωτέρω υπηρεσίες, οι πολίτες τρίτων χωρών απευθύνονται στα ΚΕΜ για την πληροφόρηση για ενταξιακά προγράμματα (π.χ. μαθήματα ελληνικής γλώσσας, για προγράμματα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων κ.λπ.), τη νομική συνδρομή για διάφορα ζητήματα (π.χ. για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέματα οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, θέματα ίδρυσης συλλόγων/οργανώσεων), αλλά και για την λήψη υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης ως μια από τις σημαντικότερες παρεχόμενες υπηρεσίες.

3.5 Συνεργασίες - Δικτύωση με άλλους φορείς

Η διασύνδεση με κοινωνικές υπηρεσίες, αλλά και με διοικητικές υπηρεσίες του δημοσίου είναι απαραίτητη καθώς τα ΚΕΜ αποτελούν σημεία αναφοράς για τον πολίτη. Εξίσου σημαντική έχει αναδειχθεί και η ανάπτυξη συνεργασιών και η δικτύωση των ΚΕΜ με άλλους φορείς και υπηρεσίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ωφελούμενων, το συντονισμό δράσεων, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την κάλυψη ελλείψεων των ΚΕΜ. Όλα τα ΚΕΜ έχουν αναπτύξει δίκτυο συνεργασιών το οποίο μπορεί να έχει τη μορφή μνημονίου συνεργασίας ή άτυπου δικτύου. Οι κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων είναι οι υπηρεσίες με τις οποίες, σύμφωνα με το ερωτηματολόγιο, συνεργάζονται περισσότερο τα ΚΕΜ, και ακολουθούν υπηρεσίες όπως η ΔΥΠΑ, και φορείς όπως ΜΚΟ και ΚΕΜ άλλων Δήμων. Παρατηρείται μικρή έως ελάχιστη συνεργασία με τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων, με εξαίρεση τα ΚΕΜ Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Πειραιά και Μυτιλήνης. Ενδεικτικά, στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες αναφέρονται το κοινωνικό παντοπωλείο, υπηρεσίες που παρέχουν βεβαιώσεις αστεγίας, φαρμακευτικές καλύψεις μέσω των δημοτικών ιατρείων και συνεργασία με φαρμακευτικούς συλλόγους (πχ. Ηλεία) για παροχή φαρμάκων σε μετανάστες. Επίσης τα ΚΕΜ παραπέμπουν για δελτίο ανεργίας και εργασιακή συμβουλευτική, ενώ παράλληλα ανταλλάσσουν καλές πρακτικές με ΜΚΟ (π.χ. Μετάδραση, Ονήσιμος) και φορείς όπως το Δίκτυο Πόλεων, ο Ερυθρός Σταυρός, UNHCR, IOM, ACCMR, κ.α.

3.6 Δράσεις κοινωνικής ένταξης

Στο πλαίσιο λειτουργίας των ΚΕΜ, σύμφωνα με τον Οδηγό Λειτουργίας και Εφαρμογής των Κέντρων Κοινότητας (2023), προβλέπεται και η υλοποίηση ενταξιακών δράσεων, συγκεκριμένα:

- (α) Μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες
- (β) διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση στη συνύπαρξη αλλοδαπών και γηγενών όλων των ηλικιών
- (γ) δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας των ΚΕΜ η υλοποίηση ενταξιακών δράσεων αντιμετώπισε κάποιες δυσκολίες, κυρίως λόγω απουσίας προτύπου σχεδιασμού και μεθοδολογίας υλοποίησης. Με την πάροδο του χρόνου αυτό φαίνεται να ξεπεράστηκε καθώς επτά (7) από τα έντεκα (11) ΚΕΜ υλοποιούν μια ή περισσότερες ενταξιακές δράσεις, όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα.

Παράλληλες Δράσεις	Μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες	Διαπολιτισμικές Δράσεις με έμφαση στη συνύπαρξη αλλοδαπών και γηγενών όλων των ηλικιών	Προώθηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας
ΚΕΜ Αθήνας	√	√	√
ΚΕΜ Ανδραβίδας- Κυλλήνης	-	-	-
ΚΕΜ Ηρακλείου Κρήτης	-	-	-
ΚΕΜ Θεσσαλονίκης	√	-	√
ΚΕΜ Θήβας	√	-	√
ΚΕΜ Καλλιθέας	√	√	-
ΚΕΜ Κορδελίου – Ευόσμου	-	-	-
ΚΕΜ Λαμίας	-	-	-
ΚΕΜ Μυτιλήνης	-	√	-
ΚΕΜ Πειραιά	√	-	-
ΚΕΜ Τρικκαίων	√	√	-

Ειδικότερα:

α) Ως προς τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες

Υλοποιούνται σε έξι (6) Δήμους, στους οποίους έχουν εγγραφεί συνολικά από την αρχή λειτουργίας των ΚΕΜ περίπου 1.700 ωφελούμενοι.

Τα μέχρι τώρα υλοποιούμενα μαθήματα ελληνικής γλώσσας αφορούν κατά κύριο λόγο επίπεδα γλωσσομάθειας Α1 και Α2, ενώ σε 3 ΚΕΜ υλοποιούνται και μαθήματα επιπέδου Β1 αλλά και μαθήματα για τις εξετάσεις ιθαγένειας και πολιτογράφησης.

β) Ως προς τις διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση στη συνύπαρξη αλλοδαπών και γηγενών όλων των ηλικιών

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα ανωτέρω, τέσσερα (4) ΚΕΜ υλοποιούν σχετικές δράσεις, οι οποίες αφορούν δράσεις όπως: θεατρικό παιχνίδι, εργαστήριο αφήγησης και διαπολιτισμικές ομαδικές δραστηριότητες. Στα υπόλοιπα ΚΕΜ που δεν υλοποιήθηκαν παρόμοιες δράσεις, οι βασικοί λόγοι μη υλοποίησης περιλαμβάνουν την αναμονή επαναπροκήρυξης θέσης, την μη ένταξη της δράσης στην προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020 κ.α.

γ) Ως προς τις δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας

Κατά το έτος αναφοράς, σχετικές δράσεις υλοποιούνται σε τρία (3) ΚΕΜ και περιλαμβάνουν κυρίως εργασιακή συμβουλευτική, είτε για την ορθή συγγραφή βιογραφικού σημειώματος και την αναζήτηση εργασίας είτε για τα εργασιακά δικαιώματα των πολιτών τρίτων χωρών. Στην

περίπτωση του ΚΕΜ Αθήνας παρέχεται επιπλέον ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων με την εκμάθηση αγγλικής γλώσσας και βασικών στοιχείων Η/Υ.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω δράσεις βρίσκονται σε πλήρη συνάρτηση/εναρμόνιση με τις δράσεις κοινωνικής ένταξης που προωθεί η Νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη Αιτούντων Άσυλο και Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας, όπως είναι η βελτιστοποίηση της παροχής πληροφόρησης σε δημοτικές υπηρεσίες, κομμάτι των οποίων αποτελούν τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ).

Άλλες δράσεις κοινωνικής ένταξης που πραγματοποιήθηκαν από τα ΚΕΜ περιλαμβάνουν σεμινάρια υποστήριξης για την απόκτηση πιστοποιητικού για την πολιτογράφηση (Αθήνα), συμμετοχή σε refugee week, σχολική ένταξη και παροχή πρωινού σε μαθητές (Ηράκλειο) σχολές γονέων (Θεσσαλονίκη, Θήβα), επίσκεψη σε αρχαιολογικό μουσείο (Θήβα), δράση ευαισθητοποίησης κατά του σχολικού εκφοβισμού (Θήβα).

4. Αντί Επιλόγου

Τα ΚΕΜ αποτελούν μια καλή πρακτική και στόχος είναι η συνέχιση και επέκτασή τους, γεγονός που ενισχύεται και από το άρθρο 101 του Ν.5041/2023, το οποίο αφορά τη συνέχιση συγχρηματοδοτούμενων δομών για την ενίσχυση κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων πληθυσμού και ρυθμίσεις απασχόλησης προσωπικού για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Δεδομένου ότι τα υφιστάμενα ΚΕΜ δεν μπορούν να καλύψουν τον αριθμό των νόμιμων μεταναστών που ενδεχομένως επιθυμούν να απευθυνθούν σε αυτά, η αύξηση του αριθμού των ΚΕΜ είναι απαραίτητη, για την όσο τον δυνατόν αποτελεσματικότερη κάλυψη των αναγκών των εξυπηρετούμενων πολιτών τρίτων χωρών και την πρόσβασή τους στα βασικά αγαθά και υπηρεσίες.

Αποτιμώντας τη μέχρι σήμερα λειτουργία των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών και με στόχο την μεγαλύτερη και πληρέστερη κάλυψη των αναγκών του μεταναστευτικού/προσφυγικού πληθυσμού που διαβιεί στη χώρα μας, η Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης σχεδίασε και προωθεί στο πλαίσιο της Νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη, την γεωγραφική επέκταση και την ενίσχυση των υπηρεσιών των ΚΕΜ, μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) της περιόδου 2021-2027 (συγχρηματοδότηση ΕΚΤ+).

Συγκεκριμένα, η ΔΚΕ εντός του 2023 :

α) Κατέθεσε πρόταση για την ίδρυση νέων Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) σε Δήμους με μεγάλο προσφυγικό και μεταναστευτικό πληθυσμό. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (αριθμός νόμιμα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών) επιλέχθηκε ένας ελάχιστος ενδεικτικός αριθμός Δήμων, στους οποίους προτάθηκε να ιδρυθούν νέα ΚΕΜ μέσω της υπ'αριθ. 336733/29.06.2023 επιστολής. Οι ελάχιστοι προτεινόμενοι προς ίδρυση νέων ΚΕΜ Δήμοι είναι συνολικά τριάντα (30) και κατανέμονται σε 11 Περιφέρειες της χώρας.

β) Εκπόνησε σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ και τους συναρμόδιους φορείς για την εκπόνηση του νέου Οδηγού Εφαρμογής και Λειτουργίας των ΚΚ (βλ. Παράρτημα/Νομοθετικό Πλαίσιο/Οδηγός Εφαρμογής), στον οποίο προβλέπεται η δυνατότητα πρόσληψης στα ΚΕΜ διοικητικού υπαλλήλου, αλλά και η δυνατότητα πλήρους απασχόλησης νομικού και ψυχολόγου.

γ) Συμμετείχε στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2024 (08/03/24) με κύριο θέμα την ενταξιακή στρατηγική του ΥΜΑ και τις δομές ένταξης μεταναστών και προσφύγων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά την οποία έγινε παρουσίαση της ίδρυσης και λειτουργίας των ΚΕΜ.

Η ΔΚΕ θα συνεχίσει να παρακολουθεί τη λειτουργία των ΚΕΜ μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που θα αποστέλλεται προς τα ΚΕΜ σε ετήσια βάση, και την σύνταξη σχετικής έκθεσης βάσει των απαντήσεων που θα συλλέγονται. Η έκθεση θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Επίσης θα συνεχίσει την υποστήριξη των ΚΕΜ ανάλογα με τις ανάγκες τους είτε μεμονωμένα, είτε μέσω της διοργάνωσης ενημερωτικών συναντήσεων για την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την επιμόρφωση των υπαλλήλων των ΚΕΜ..

5. Παράρτημα Α

Νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των ΚΕΜ

Στον πίνακα που ακολουθεί επιχειρήθηκε να συγκεντρωθεί το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας και παρεχόμενων υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας και των παραρτημάτων τους (Κέντρα Ένταξης Μεταναστών).

ΝΟΜΟΣ – ΚΥΑ	Τίτλος	Βασικό θέμα σχετικά με τα ΚΕΜ
N. 4368/2016 (ΦΕΚ Α' 21)	«Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (Άρθρο 4)	Δυνατότητα ίδρυσης Κέντρων Κοινότητας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού.
ΚΥΑ Δ23/ΟΙΚ.14435-1135/2016 (ΦΕΚ Β' 854)	«Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας»	Κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας
N. 4445/2016 (ΦΕΚ Α' 236)	«Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, ρυθμίσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη και εφαρμοστικές διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α' 85) και άλλες διατάξεις.» (Άρθρο 16)	Ενσωμάτωση των Κέντρων Κοινότητας στο πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού.
ΚΥΑ Δ25/οικ.22052/25/2017 (ΦΕΚ Β' 1801)	«Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης με α.π. Δ23/ΟΙΚ.14435-1135/2016 Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας (ΦΕΚ 854/Β/30-3-2016)»	Τροποποίηση άρθρου 6 της ΚΥΑ Δ23/οικ.14435-1135/2016.
N. 4549/2018 (ΦΕΚ Α' 105)	«Διατάξεις για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων - Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 και λοιπές διατάξεις.» (Άρθρο 22)	Επαναπροσδιορισμός αρμόδιων υπηρεσιών για την υλοποίηση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης – προσθήκη των Κέντρων Κοινότητας.

ΚΥΑ Δ14/15834/237/2019 (ΦΕΚ Β' 1344)	«Καθορισμός προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας»	Τροποποίηση της ΚΥΑ Δ23/οικ.14435-1135/2016 και ΚΥΑ Δ25/οικ.22052/25/2017.
Ν. 4756/2020 (ΦΕΚ Α' 235)	«Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων.» (Άρθρο 7)	Λειτουργική διασύνδεση Οργανισμού Προνοιακού Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Κέντρων Κοινότητας
ΚΥΑ 23/07/2021 (ΦΕΚ Β' 3359)	«Τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.» (Άρθρο 6 και 14)	Αναφορά στα Κέντρα Κοινότητας ως μια από τις αρμόδιες υπηρεσίες για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και στην εμπλοκή τους διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα.
Ν. 4839/2021 (ΦΕΚ Α' 181)	«Κύρωση της από 26.7.2021 τροποποίησης και αντικατάστασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το Έργο VI της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας και των Παραρτημάτων της και άλλες επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19» (Άρθρο εικοστό ένατο)	Αναφορά στα Κέντρα Κοινότητας ως μια από τις διοικητικές δομές για τη χορήγηση προσωρινού Α.Μ.Κ.Α.
ΚΥΑ 5160/2021 (ΦΕΚ Β' 5247)	«Χορήγηση προσωρινού Α.Μ.Κ.Α. από άλλες διοικητικές δομές φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και προσδιορισμός τεχνικών λεπτομερειών απόδοσής του.»	Αναφορά στο ρόλο των Κέντρων Κοινότητας στη διαδικασία χορήγησης προσωρινού Α.Μ.Κ.Α.
ΚΥΑ 49744/2023 (ΦΕΚ Β' 3322)	«Καθορισμός προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας»	Νέο Κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας

N. 5041/2023 (ΦΕΚ Α' 87), άρθρο 101	«Φαρμακευτικοί Σύλλογοι - Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος - Ινστιτούτο Φαρμακευτικών Επιστημονικών Ερευνών και άλλες επείγουσες Ρυθμίσεις»	Άρθρο 101, Συνέχιση συγχρηματοδοτούμενων δομών για την ενίσχυση κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων πληθυσμού και ρυθμίσεις απασχόλησης προσωπικού
ΟΔΗΓΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ		
Μάϊος 2016	Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας	Αρχικός Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας
Μάϊος 2023	Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας	Επικαιροποιημένος για την περίοδο 2021-2027

- - -

6. Παράρτημα Β - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ για το έτος 2023

Ερωτηματολόγιο ΚΕΜ 2023

Το εν λόγω Έντυπο συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τον συντονιστή του ΚΕΜ. Αφορά τη λειτουργία του ΚΕΜ κατά το έτος 2023 (με εξαίρεση κάποιες ερωτήσεις που αφορούν τη συνολική λειτουργία του ΚΕΜ).

Ενότητα 1

Α. Γενικά Στοιχεία

1. Ημερομηνία συμπλήρωσης εντύπου
2. Κέντρο Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) Δήμου:
3. Συμπληρώθηκε από:
(Ονοματεπώνυμο, Θέση-Ιδιότητα, τηλ, email)
4. Αναφέρατε τυχόν ηλεκτρονική σελίδα του ΚΕΜ ή/ και του ΚΚ (site)

Ενότητα 2

Β. Λειτουργία του ΚΕΜ εντός του 2023

5. Σημειώστε το συνολικό αριθμό των μοναδικά ωφελούμενων από την έναρξη λειτουργίας του ΚΕΜ μέχρι σήμερα (προσμέτρηση του κάθε ωφελούμενου ως ατόμου, και όχι ως αριθμό αιτημάτων για διάφορους σκοπούς)
6. Σημειώστε το συνολικό αριθμό των μοναδικά ωφελούμενων εντός του 2023 (προσμέτρηση του κάθε ωφελούμενου ως ατόμου, και όχι ως αριθμό αιτημάτων για διάφορους σκοπούς)
7. Από τον συνολικό αριθμό των αιτήσεων εντός του 2023, πόσοι ήταν Μετανάστες με άδεια διαμονής
8. Από τον συνολικό αριθμό των αιτήσεων εντός του 2023, πόσοι ήταν Αιτούντες Διεθνή προστασία
9. Από τον συνολικό αριθμό των αιτήσεων εντός του 2023, πόσοι ήταν Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας
10. Από τον συνολικό αριθμό των αιτήσεων εντός του 2023, πόσοι ήταν Δικαιούχοι προσωρινής προστασίας
11. Τυχόν παρατηρήσεις για τις ερωτήσεις 7,8,9,10

12.Σημειώστε το συνολικό αριθμό των ωφελούμενων που έχουν εξυπηρετηθεί κατά το διάστημα λειτουργίας του ΚΕΜ με βάση τον διαφορετικό σκοπό αιτημάτων από την έναρξη έως και σήμερα (προσμέτρηση ανά διαφορετικό αίτημα για διαφορετικό σκοπό, ακόμα και όταν αφορά το ίδιο άτομο

13.Σημειώστε το συνολικό αριθμό των ωφελούμενων που έχουν εξυπηρετηθεί κατά το διάστημα λειτουργίας του ΚΕΜ με βάση τον διαφορετικό σκοπό αιτημάτων εντός του 2023 (προσμέτρηση ανά διαφορετικό αίτημα για διαφορετικό σκοπό, ακόμα και όταν αφορά το ίδιο άτομο)

14.Σημειώστε τον μέσο αριθμό εξυπηρετούμενων ανά ημέρα

15.Διέθετε το ΚΕΜ Κοινωνικό Λειτουργό κατά το έτος 2023 ;
ΝΑΙ
ΟΧΙ

16.Αν όχι , για ποιο λόγο ;Κείμενο πολλών γραμμών.

17.Διέθετε το ΚΕΜ Ψυχολόγο κατά το έτος 2023 ;
ΝΑΙ
ΟΧΙ

18.Αν όχι , για ποιο λόγο ;

19.Διέθετε το ΚΕΜ Νομικό κατά το έτος 2023 ;
ΝΑΙ
ΟΧΙ

20.Αν όχι , για ποιο λόγο ;

21.Διέθετε το ΚΕΜ Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή κατά το έτος 2023 μέσω προκήρυξης από το Δήμο ;.
ΝΑΙ
ΟΧΙ

22.Αν όχι , για ποιο λόγο (π.χ. Παραίτηση, Μη προκήρυξη) ;

23.Αν ναι, τι ιθαγένεια είχε ;

24.Αναφέρατε τη γλώσσα του ΔΜ για την οποία προσλήφθηκε

25.Αναφέρατε τις βασικές γλώσσες στις οποίες εξυπηρετούσε ο εν λόγω ΔΜ κατά προτεραιότητα

26.Διέθετε το ΚΕΜ Διαπολιτισμικό Μεσολαβητή κατά το έτος 2023 μέσω πρόσληψης από την ΕΕΤΑΑ ;.
ΝΑΙ

ΟΧΙ

27.Αν όχι, για ποιο λόγο ;

28.Αν ναι, τι ιθαγένεια είχε ;

29.Αναφέρατε τη γλώσσα του ΔΜ για την οποία προσλήφθηκε

30.Αναφέρατε τις βασικές γλώσσες στις οποίες εξυπηρετούσε ο εν λόγω ΔΜ κατά προτεραιότητα

31.Απασχολήθηκε εντός του 2023 άλλο προσωπικό στο ΚΕΜ από άλλο φορέα ή/και πρόγραμμα ; Προσδιορίστε.

32.Σημειώστε με βάση τη συχνότητα τις υπηρεσίες που παρείχε το ΚΕΜ κατά το έτος 2023

33.Άλλη υπηρεσία (Προσδιορίστε)

34.Υπάρχουν αιτήματα ωφελούμενων στα οποία δεν έχει καταφέρει το ΚΕΜ να ανταποκριθεί;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

35.Αν ναι, τι είδους αιτήματα και για ποιο λόγο ;

36.Τοποθετείστε με βάση το βαθμό σημαντικότητας, τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζετε κατά την εξυπηρέτηση/υποστήριξη των ωφελούμενων .

Υποστελέχωση (έλλειψη έστω μιας από τις 4 βασικές ειδικότητες)

Έλλειψεις διερμηνείας/διαπολιτισμικής μεσολάβησης

Έλλειψη διοικητικού υπαλλήλου για τη συνολική διαχείριση/εξυπηρέτηση

Έλλειψη υποδομών

Έλλειψη άλλων ειδικοτήτων ή άλλοι λόγοι

37.Εάν επιλέξατε "έλλειψη άλλων ειδικοτήτων ή άλλοι λόγοι", παρακαλούμε να τους αναφέρετε:

Ενότητα 3

Γ. Υλοποίηση παράλληλων δράσεων εντός του 2023

38.Ι.Μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες, δικαιούχους διεθνούς προστασίας και αιτούντες διεθνή προστασία.

Υλοποιήθηκε η εν λόγω δράση εντός του 2023;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

39.Τι προσωπικό απασχολήθηκε για την εν λόγω δράση (αριθμός, ειδικότητα).

40.Αν ανατέθηκε σε φορέα υλοποίησης διαφορετικό από το Δήμο, αναφέρετε το φορέα.

41.Πόσοι κύκλοι μαθημάτων υλοποιήθηκαν εντός του 2023 ;

42.Σε τι επίπεδο αντιστοιχούσαν οι κύκλοι μαθημάτων που υλοποιήθηκαν (π.χ. πραγματοποιήθηκε 1 κύκλος Α1, 2 κύκλοι Α2 κ.ο.κ

43.Ποιος είναι ο αριθμός των ωφελούμενων που γράφτηκαν συνολικά στα μαθήματα ;

44.Ποιος είναι ο αριθμός των ωφελούμενων που ολοκλήρωσαν τους κύκλους μαθημάτων εντός του 2023 ανά επίπεδο γλωσσομάθειας ; (π.χ. 1ος Κύκλος Α1: 50 άτομα, , 2ος κύκλος Α2: 35 άτομα κ.ο.κ.)

45.Πόσες ώρες είχε ο κάθε κύκλος μαθημάτων ; (π.χ. Κύκλοι Α1; Χ ώρες κ.ο.κ.)

46.Υπήρχαν τμήματα για συγκεκριμένες ομάδες-στόχο; Παρακαλούμε προσδιορίστε αναφέροντας και τον αριθμό των ατόμων που ολοκλήρωσαν κάθε τέτοιο τμήμα.

47.Αναφέρατε τυχόν προβλήματα που διαπιστώθηκαν κατά την υλοποίηση της δράσης

48.Με ποιό τρόπο δημοσιοποιήθηκε η δράση και έγινε η προσέλκυση των ωφελούμενων ;

49.Σε περίπτωση που η δράση δεν υλοποιήθηκε, αναφέρετε τους βασικούς λόγους

50.ΙΙ. Διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση στη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών.

Υλοποιήθηκε η εν λόγω δράση εντός του 2023 ;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

51.Τι προσωπικό απασχολήθηκε για την εν λόγω δράση εντός του 2023 ; (Αριθμός, Ειδικότητα)

52.Αν υλοποιήθηκαν δράσεις από φορέα διαφορετικό από το Δήμο, αναφέρετε το φορέα

53.Αναφέρετε τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2023

54.Αναφέρετε τον συνολικό αριθμό ωφελούμενων από τις εν λόγω δράσεις

55.Αναφέρετε τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχος (π.χ. ηλικιακή ομάδα, φύλο)

56.Με ποιο τρόπο δημοσιοποιήθηκαν οι εν λόγω δράσεις;

57.Σε περίπτωση που η δράση δεν υλοποιήθηκε, αναφέρετε τους βασικούς λόγους

58.III. Δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης των μεταναστών, δικαιούχων διεθνούς προστασίας και αιτούντων διεθνή προστασία στην αγορά εργασίας.

Υλοποιήθηκε η εν λόγω δράση εντός του 2023 ;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

59.Τι προσωπικό απασχολήθηκε για την εν λόγω δράση (αριθμό, ειδικότητα) εντός του 2023 ; (Αριθμός, Ειδικότητα)

60.Αν υλοποιήθηκαν δράσεις από φορέα διαφορετικό από το Δήμο, αναφέρετε το φορέα

61.Αναφέρετε τον συνολικό αριθμό ωφελούμενων από τις εν λόγω δράσεις

62.Αναφέρετε τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχος (π.χ. ηλικιακή ομάδα, φύλο)

63.Με ποιο τρόπο δημοσιοποιήθηκαν οι εν λόγω δράσεις;

64.Σε περίπτωση που η δράση δεν υλοποιήθηκε, αναφέρετε τους βασικούς λόγους

65.IV. Αναφέρατε τυχόν άλλες δράσεις κοινωνικής ένταξης που υλοποίησε το ΚΕΜ εντός του 2023: (Τίτλος, Περιγραφή, Αριθμός Ωφελούμενων, Τυχόν επιπλέον στοιχεία, Πόροι χρηματοδότησης)

Ενότητα 4

Δ. Δικτύωση - Συνεργασίες

66.Το ΚΕΜ έχει αναπτύξει δίκτυο συνεργασιών;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

67.Αναφέρατε τη μορφή του εν λόγω δικτύου (π.χ. άτυπο δίκτυο, μνημόνιο συνεργασίας).

68.Αναφέρατε δίκτυα στα οποία συμμετείχε το ΚΕΜ (π.χ. δίκτυο πόλεων) εντός του 2022:

69.Αναφέρατε υπηρεσίες και φορείς με τους οποίους αναπτύξατε συνεργασία εντός του 2023 και τη ποιότητα συνεργασίας

Υπηρεσία/Φορέας

Ποιότητα Συνεργασίας

70.Αναφέρατε το σκοπό συνεργασίας για τις υπηρεσίες και φορείς που επιλέξατε στην προηγούμενη ερώτηση (π.χ. ΜΚΟ=παραπομπή και εξυπηρέτηση ωφελούμενων, σχεδιασμό δράσεων, ανταλλαγή καλών πρακτικών, συντονισμό δράσεων, κάλυψη ελλείψεων ΚΕΜ κ.α.).

71.Αναφέρατε πιθανόν άλλες υπηρεσίες και φορείς με τους οποίους αναπτύξατε συνεργασία εντός του 2023